

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid Oirschot

NIEUWSBRIEF December 2020

Voorwoord

Het zijn de donkere dagen voor Kerstmis: Sinterklaas is, nadat hij alle beperkingen ten gevolge van Corona en maatschappelijke discussies heeft overleefd, weer naar Spanje vertrokken en we maken ons op voor een Kerstmis in het 'nieuwe normaal'. Wat Kerstmis in het 'nieuwe normaal' wordt is nog volstrekt onduidelijk. Geen kerstdiner in een restaurant, in ieder geval, maar bijvoorbeeld wél een nachtmis zonder mondkapjes. Hoeveel gasten mogen we thuis ontvangen? En wat doen we met oud tot nieuw, nu we geen vuurwerk mogen afsteken?

Ik heb het op deze plaats al eerder gezegd: het zijn onzekere tijden. Wat normaal was is weggevallen, wat het 'nieuwe normaal' wordt is nog onduidelijk. Ook wij als vereniging hebben een abnormaal jaar achter de rug. Bijna al onze lezingen (ook die van december) zijn vervallen, geen excursies, geen Brabantse heemdagen, geen film in de Enck... alleen maar nieuwsbrieven (waarvan dit de laatste in 2020 is) en natuurlijk de Van den Herd. En ofschoon dat wellicht aan uw aandacht is ontschoten, hebben toch veel vrijwilligers nog steeds veel werk verzet: de grenspalencommissie, de reiscommissie, de mensen achter de Jumbo actie, gastvrouwen en –heren, bestuursleden (en dan vergeet ik er misschien nog een paar).

Het is goed om te zien hoe onze vereniging de crisis doorkomt: we hebben meer leden dan ooit, en nog steeds veel ambitie om in 2021 alles wat we dit jaar gemist hebben in te halen. Namens het bestuur wens ik u en de uwen fijne kerstdagen, een goede jaarwisseling, maar vooral veel gezondheid in 2021!

Anton Neggens Voorzitter

Laatste nieuws activiteiten heemkundekring

Helaas kan de lezing van 17 december as. '*Op alles wel ende rijpelijk gelet*' door onze voorzitter Anton Neggens vanwege de coronamaatregelen geen doorgang vinden.

Het bestuur heeft daarnaast moeten besluiten om ook de Jaarvergadering, die normaliter in de 3^e week van januari plaats vindt, tot nader order uit te stellen.

Weliswaar is nu nog onduidelijk hoe de situatie dan zal zijn maar omdat de jaarvergadering altijd veel voorbereiding vraagt, hebben we gemeend de knoop alvast door te moeten hakken. Zodra duidelijk is wanneer de Jaarvergadering wel plaats vindt, krijgt u hiervan tijdig bericht.

Ook de Heemkamer in het Erfgoedcentrum blijft voorlopig nog voor bezoek gesloten.

Wij vinden het erg jammer dat deze heemkundeactiviteiten niet door kunnen gaan en we elkaar op dit moment niet kunnen ontmoeten. Gelukkig zijn er vaccins in aantocht en we hopen dan ook dat er spoedig betere tijden aanbreken.

Namens het Bestuur

Genomineerden voor Heemprijs 2020

Het doet het bestuur van de Heemkondekring 'De heerlijkheid Oirschot' plezier u mede te kunnen delen dat er weer genomineerden zijn voor de Heemprijs 2020.

In de bestuursvergadering van 22 oktober jl. zijn de volgende genomineerden vastgesteld:

1. 'Historisch Oirschot' door Han Smits en Arthur de Vries (Verzamelboek Jumbo)
2. 'Het verhaal van de Reizende man' door Sjef Smetsers (Boek)
3. 'Mary Margaret of the Angels' (over 'de heilige non van Oirschot') door Marc Lindeijer (Artikel)

De jury voor de Heemprijs 2020 bestaat uit: Ans Verhouden, Alda van de Ven en Ad van Zelst. Arthur de Vries is als voorheen technisch voorzitter zonder stemrecht.

Normaliter wordt de winnaar van de Heemprijs in de Jaarvergadering bekend gemaakt maar omdat die uitvalt gebeurt dat dit keer via de Nieuwsbrief. De winnaar ontvangt de zilveren heemspeld in een bijeenkomst kleine kring op het Erfgoedcentrum. De betrokkenen ontvangen daarvoor een uitnodiging.

Het verheugt ons dat er ook dit jaar weer genomineerden zijn voor de Heemprijs en wij zijn benieuwd wie dit keer de Heemprijs gaat winnen.

Namens het Bestuur

Toneelvereniging Sancta Maria

Op de website van onze heemkundekring www.deheerlijkheidoirschot.nl treft u onder het kopje Collectie veel verschillende rubrieken met historische objecten aan. Bij de rubriek Documentatie stond tot voor kort een sterretje (). Die rubriek was nog niet gevuld. Daar is nu verandering in gekomen, omdat we ons archiefdepot in de heemkamer per onderwerp aan het inventariseren zijn. Ik zal proberen u via de nieuwsbrieven op de hoogte te houden van de vorderingen. U bent altijd welkom om tijdens openingstijden aan de Dekanijsstraat 10 materiaal uit ons archief op te vragen en te bekijken. De beschrijving op de website is dan een mooi voorproefje en helpt u met kiezen.*

Als eerste was de Oirschotse toneelvereniging Sancta Maria aan de beurt. Enige leden van de voetbalvereniging Oirschot Vooruit uitten tijdens een ledenvergadering in het najaar van 1953 de wens om een toneelvereniging op te richten. Er werden diverse personen aangezocht om hun medewerking te verlenen en op 23 maart 1954 was de RK Gemengde Toneelvereniging Sancta Maria een feit. In 1970 werd de vereniging voortgezet onder de naam Nieuw Oirschots Toneel. De belangstelling voor de uitvoeringen nam echter af en het ledental daalde. Op 10 december 1973 besloot het bestuur om de vereniging op te heffen.

Uit twee dozen en vier multomappen is allerlei documentatie bij elkaar gebracht: foto's (vaak met de namen van de acteurs en actrices erbij vermeld), programmaboekjes, affiches, aankondigingen en recensies uit de kranten. En boekjes met de tekst die elke acteur in het betreffende toneelstuk uit zijn of haar hoofd moest leren. Wel zware kost hoor! Zeker bij de Griekse tragedies in de open lucht De documentatie is afkomstig van de decorbouwer P.W. (Piet) van Boxtel (woonde aan de Markt 17) en bestrijkt de periode 1954-1968.

Voor de onderzoekende liefhebber is er gelukkig meer materiaal. Maar niet bij ons. Het officiële verenigingsarchief bevindt zich in het Regionaal Historisch Centrum in Eindhoven. Kijkt u maar eens op de website www.rhc-eindhoven.nl bij archiefnummer 10560 van het Nieuw Oirschots Toneel, voorheen Santa Maria over de periode 1954-1973. Piet van Boxtel heeft deze administratie in 1986 overgedragen aan het archief, dat in 1995 nog een aantal bescheiden verwierf via de gemeente Oirschot. Op dezelfde wijze kreeg ook onze heemkundekring in laatstgenoemd jaar de nu geïnventariseerde documentatie in haar bezit.

Verder attenderen wij op het boekwerkje: "Sancta Maria, een opmerkelijke toneelcarriere" van Hanneke van den Bogaart-Vugts uit 2016 dat uitgebreid en met veel illustraties verslag doet van deze unieke toneelvereniging waar stad en land voor uitliep. Hanneke ontving hier de Heemprijs van 2016 voor. Een exemplaar ervan is in te zien in de leeszaal van ons erfgoedcentrum.

Charles Boissevain

Voortgang inventarisatie Heemkundecollectie

Na de inventarisatie van het materiaal over de toneelvereniging Sancta Maria werd de documentatie over onze vier Oirschotse schuttersgilden (OLV Vrouwe Broederschap, Sint Sebastiaan, Sint Joris en Sancta Barbara) geïnventariseerd.

Verder ook de stukken over een Pijprokers-, een Studentengilde en het Rederijkersgilde Sint Katrien.

Misschien heeft u meer informatie hierover en kunt u daar een klein stukje over schrijven in onze volgende Nieuwsbrief. Dat kan aangeleverd worden via secretariaat@deheerlijkheidoirschot.nl.

Charles Boissevain

Jumbo Verzamelboek 'Historisch Oirschot'

Er zijn nog steeds plaatjes voor de spaarders aan het Jumbo boek beschikbaar. Een paar plaatjes zijn helaas niet meer verkrijgbaar, maar het is de moeite waard het te proberen. Doe je dubbele plaatjes in een enveloppe met een briefje erin waarop je de gewenste plaatjes aangeeft. Vermeld je adres en doe de enveloppe in de bus bij Han Smits, Eendenpoel 7 in Oirschot.

Met vriendelijke groet,
Han Smits

Rabo Club Support

In de vorige Nieuwsbrief riepen wij u op in de Rabo Club Support actie te stemmen op heemkundekring 'De Heerlijkheid Oirschot'.

Het bestedingsdoel was dit keer het 'Project Grenspalen', waarin door de werkgroep van Jac Klaassen, Martien Heijms en Cees van Rijen een aantal grenspalen van deze fiets- en wandelroute is hersteld en alle palen van nieuwe naamplaatjes zijn voorzien. Daarnaast is ook een nieuw boekje over de route vervaardigd.

Gelukkig hebben velen van u aan deze oproep gevolg gegeven en wij kregen dan ook het mooie bericht dat we € 385,68 mogen ontvangen.

Bedankt iedereen die op de heemkundekring gestemd heeft!

Uitgaven en mededelingen

- 1) Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:

- 2) Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:

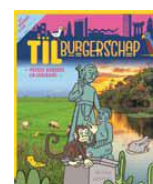
www.deheerlijkheidoirschot.nl

- 3) In het Oirschots Weeljournaal stond onlangs een artikel over Wielerbaan de Kemmer in Oirschot. Cees Ouwerkerk doet een oproep voor oude foto's van pedaleurs op de oudste, nog bestaande, wielerbaan van Nederland. Contact via mail: s.beo@hotmail.com of telefoonnummer: 0499-571201.

- 4) Op Omroep Best wordt tijdens de decembermaand afwisselend deel 1 en het inmiddels ook vervaardigde deel 2 uitgezonden van de film: 'Een voetreis door 1000 jaar Best'.

- 5) Wie heeft er in Brabant niet ooit gehoord van Peerke Donders? Het boek 'Tilburgerschap, Peerke Donders en Suriname' van Ellen van Lieshout en Eric van Os vertelt u alles over deze historische missionaris. Te bestellen bij info@stadsmuseumtilburg.nl

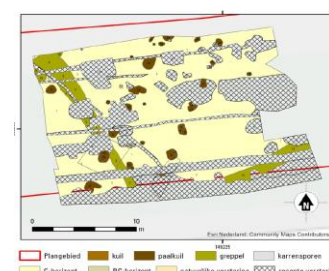
- 6) Op 17 december as is van 15 tot 16.30 uur ad € 5,-. het online erfgoed college 'Armoede in Brabant' te volgen. U kunt zich aanmelden via een mail naar: info@erfgoedbrabant.nl

- 7) Op de website van het BHIC staan sinds kort de oude archieven van het Bisdom 's-Hertogenbosch (1559 en 1650) online. De inventaris is raadpleegbaar via www.bhic.nl en de stukken kunnen voor een belangrijk deel digitaal worden ingezien.

- 8) Het platform Rampjaar 1672 organiseert 12 december as om 12 uur een webinar waarin Floortje Tuinstra vertelt over Margaretha Turnor en haar spannende belevenissen in het rampjaar. Voor meer info mail naar: contact@rampjaarherdenking.nl

- 9) In de Nieuwsbrief van AVKP (Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland) van december valt te lezen dat bij het proefsleuvenonderzoek in 2019 op het bouwterrein van bouwproject Barcelona in Oirschot sporen zijn gevonden van vroegere bebouwing in de Middeleeuwen en van een vijver uit de 17^e eeuw.

Een middeleeuwse huisplattegrond

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

In verband met de recente landelijke maatregelen rondom het coronavirus is het Erfgoedcentrum voorlopig gesloten.

Zodra openingstelling weer mogelijk is volgt hierover bericht.

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekende leden willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, dan graag contact opnemen met Marina Pasmans. Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 0499-574757).

Activiteitenkalender 2^e helft 2020 en Start 2021

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

Do 17-12-2020 Lezing 'Op alles wel ende rijpelijk gelet' door Anton Neggers
KOMT TE VERVALLEN!

Do 21-01-2021 Jaarvergadering Heemkundekring
KOMT TE VERVALLEN!

